

PUBG O'YININING IJTIMOY XAVF-XATARLARI

Baxtiyorjonova Sarvinoz Baxtiyorjon qizi
O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi talabasi

Annotatsiya: *Mazkur maqolada hozirgi kunda bolalar va kattalar tomonidan o'ynab kelinayotgan PUBG o'yini haqida umumiy ma'lumotlar, xususan ushbu o'yin kim tomonidan va qachon o'ylab topilgani, o'yinning qanday turlari mavjudligi, insoniyatga qanday foydali va xavli tomonlari borligi haqida so'z yuritilgan.*

Kalit so'zlar: *PUBG, PlayerUnknown, Krafton, Battlegrounds, kompyuter, video o'yin, o'yinchi, resurs, platform, virtual, onlayn.*

PUBG (PlayerUnknown's Battlegrounds) dastlab 2017-yilning mart oyida Microsoft Windows tomonidan birinchi marta foydalanuvchilariga beta talqinida taqdim etilgan. 2017-yil dekabr puida o'yinning to'liq talqini e'lon etilgan. Foydalanuvchi ommaga PlayerUnknown's Battlegrounds yoki oddiygina PUBG nomi bilan tanilgan. PUBG (PlayerUnknown's Battlegrounds) – noma'lum o'yinchining jang maydonlari degan ma'noni bildiradi. PUBG: Battlegrounds – Krafton sho'ba korxonasi va PUBG Studios tomonidan ishlab chiqilgan onlayn multiplayer jangovar o'yin.^[1] O'yin asoschisi Brendan Grin (**PlayerUnknown**) tomonidan 2000-yilda premyera qilingan "Battle Royale" filmidan ilhomlangan holda yaratilgan. PUBG o'yini qisqa muddatda ommalashdi yanada rivoji uchun PUBG mobile platformasi ishlab chiqildi. **PUBG Mobile** – bu Tencent Games bo'limi LightSpeed va Quantum Studio tomonidan ishlab chiqilgan bepul jangovar qirolik video o'yini. Bu PUBG: Battlegrounds mobil o'yiniga moslashtirilgan va mobil versiyasidir. Dastlab u Android va IOS uchun 2018-yil 19-martda global versiyasini chiqarilgan. Foydalanuvchilari qariyb 2017 – yil record daraja bir vatning o'zida 3 106 358 kishi foydalangan. 2022 – yilga kelib PUBG Mobile 1,3 milliardga yaqin yuklashni to'pladi va 9 milliard dollardan ortiq daromad keltirdi.

O'YIN JARAYONI:

O'yinda 100 tagacha o'yinchi jang qiladi, bunda ayrim xaritalarda kattaligiga qarab odam soni kamayishi mumkin. O'yinchilar omon qolgan so'nggi bo'lish uchun o'zaro kurashadilar. O'yinchilar o'yinga qanday kirishni tanlashlari mumkin: yakka holda, juftlikda, trioda yoki to'rt kishilik jamoada. Har qanday holatda ham, oxirgi tirik qolgan kishi yoki jamoa o'yinda g'alaba qozonadi. O'yinchilar parashyutdan uzoqdagi orolga tushishadi va o'yindan oldin tanlangan o'yin rejimiga qarab yolg'iz yoki ikki yoki to'rt kishilik jamoalarda raqobatlashadigan oxirgi o'yinchi sifatida qolish uchun kurashadilar. Har bir o'yin taxminan 30 daqiqa davom etadi. Zona to'liq yopilishi uchun roppa-rosa 32 daqiqa 50 soniya kerak bo'ladi. Shundan so'ng, siz zona ichida o'lishingizga qadar yana 11 soniya yoki

undan ko'p vaqt o'tadi, shuning uchun siz o'zingizni davolashga harakat qilsangiz, maksimal maksimal 33 daqiqa va 10 soniya.

O'yin ishtirokchilar o'yindan oldin tanlangan ko'plab xaritalardan biri ustida samolyotda uchishlari bilan boshlanadi. Xaritani kesib o'tishda, o'yinchilar parashyutdan tushishni tanlashadi. Samolyot parvozini tugatgandan so'ng, orolning perimetri atrofida ko'k chegara hosil bo'lib, xavfsiz zona va tashqi ko'k zona o'rtasidagi chegarani belgilaydi. Ko'k zona har bir necha daqiqada qisqaradi va bu zonada qolgan har bir kishi o'lim darajasiga qadar sog'lig'ini yo'qotadi. Xavfsiz zona qisqarganda sog'lig'ini yo'qotish darajasi ortadi.

O'yinchilar orolga birinchi marta yetib kelganlarida, ularda hech qanday ta'minot yoki qurol yo'q. Shuning uchun, ular tashlandiq uylar atrofida qurol va o'q-dorilarni topishlari yoki ularni qulagan o'yinchilardan talon-taroj qilishlari kerak. Umuman olganda, xaritaning xavfli qismlarida yaxshiroq qurol va jihozlar topilgan. Xavfsiz zonaning muntazam qisqarishiga qo'shimcha ravishda, O'yin xaritasining mavjud xavfsiz hududi vaqt o'tishi bilan o'lchami kichrayib, omon qolgan o'yinchilarni to'qnashuvlarga majburlash uchun torroq joylarga yo'naltiradi.^[2] vaqtinchalik qizil zonalar tasodifiy paydo bo'lishi mumkin. Bu zonalar nisbatan qisqa vaqt ichida bombalar bilan tasodifiy to'qnash keladi. Portlayotgan bombaga tegish sizni darhol o'ldiradi yoki pastga tushiradi. Vaqti-vaqti bilan orolning boshqa joylarida uchib bo'lmaydigan maxsus jihozlar, potentsial qurollar bilan paketni chiqarish uchun samolyot jang maydoni ustidan uchib ketadi. Ushbu maxsus hodisalarning barchasi, shu jumladan oddiy xavfsiz zonaning qisqarishi, ular sodir bo'lishidan oldin o'yinchilarga adolatli ogohlantirish uchun e'lon qilinadi.

PUBG'ning mobil versiyasiga xos bo'lgan qo'shimcha funktsiyalar qatoriga kirish uchun bonuslar, topshiriqlar va mikro-maqsadlar, jamoani yollash, jamoadoshlar yaqinidagi kattaroq va aniqroq belgilar bilan xarita va kompasni yaxshilash, avtomatik talon-taroj qilish tizimi, shuningdek, botlar sonining ko'payishi kiradi.

Player Unknown's Battlegrounds (PUBG) bo'yicha tadqiqotlar turli jihatlarni, jumladan, uning o'yinchilarning xatti-harakati, ruhiy salomatligi va ijtimoiy o'zaro munosabatlariga ta'sirini qamrab oldi.

Tadqiqotning ba'zi asosiy yo'nalishlari:

1. Agressiya va zo'ravonlikka ta'siri: Bir nechta tadqiqotlar PUBG o'ynash va tajovuzkorlik darajasi o'rtasidagi munosabatni o'rganib chiqdi. Ba'zi tadqiqotlar zo'ravon video o'yinlar, shu jumladan PUBG va tajovuzkor xatti-harakatlar o'rtasidagi potentsial bog'liqlikni ko'rsatadi, garchi bu munosabatlarning aniq tabiati hali ham muhokama qilinmoqda.

2. Giyohvandlik va o'yin buzilishi: PUBG, boshqa ko'plab video o'yinlar kabi, o'yinga qaramlik yoki o'yin buzilishiga olib kelishi mumkinligi uchun tekshirilgan. Tadqiqotchilar haddan tashqari o'yinlar, chekinish belgilari va ularning ruhiy salomatlikka ta'sirini o'rganib chiqdilar.

3. Ijtimoiy dinamika va muloqot: Tadqiqotlar o'yinchilarning PUBG muhitida qanday muloqot qilishlari va o'zaro munosabatda bo'lishlari, o'yin ichidagi jamoaviy ish, muvofiqlashtirish va ijtimoiylashuv kabi omillarni o'rganib chiqdi.

4. Kognitiv foydalar va ko'nikmalarni rivojlantirish: Ba'zi tadqiqotlar PUBG va shunga o'xshash o'yinlarni o'ynash fazodan xabardorlik, qaror qabul qilish va strategik fikrlash kabi kognitiv qobiliyatlarni yaxshilashi mumkinligini o'rganib chiqdi.

5. Jamiyat va madaniyat: Tadqiqotchilar, shuningdek, PUBG-ning kengroq madaniy va jamoat jihatlarini, jumladan, onlayn hamjamiyatlarni shakllantirish, strategiyalar va maslahatlar almashish va o'yin atrofida esporlarning paydo bo'lishini ko'rib chiqdilar.

Umuman olganda, PUBG bo'yicha tadqiqotlar video o'yinlar tadqiqotidagi kengroq tendentsiyalarni aks ettiradi va uning psixologik, ijtimoiy va madaniy ta'siriga e'tibor beradi. Biroq, topilmalarni ehtiyotkorlik bilan talqin qilish va o'yin tajribasiga jalb qilingan o'yinchilar va kontekstlarning xilma-xilligini hisobga olish juda muhimdir.

Tadqiqotchilar PUBG (PlayerUnknown's Battlegrounds) o'ynashning bir qancha zararli tomonlarini aniqladilar, jumladan:

1. Giyohvandlik: Tadqiqotlar shuni ko'rsatdiki, ortiqcha o'yinlar, jumladan PUBG, ruhiy va jismoniy salomatlikka salbiy ta'sir ko'rsatadigan giyohvandlikka olib kelishi mumkin.

2. Agressiv xulq-atvor: Ba'zi tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, PUBG kabi zo'ravon video o'yinlarni o'ynash tajovuzkorlikning kuchayishi bilan bog'liq bo'lishi mumkin, garchi sabab-oqibat munosabatlari hali ham muhokama qilinmoqda.

3. Ijtimoiy izolyatsiya: Haddan tashqari o'yinlar oila va do'stlar bilan o'zaro munosabatlarni kamaytiradigan ijtimoiy chekinishga olib kelishi mumkin.

4. Uyquning buzilishi: PUBG o'yinida uzoq vaqt sarflash uyqu tartibini buzishi mumkin, bu esa uyqusizlikka yoki yomon uyqu sifatiga olib keladi.

5. Akademik/ish samaradorligining pasayishi: PUBG o'ynashga ko'p vaqt sarflash diqqatni jamlash va samaradorlikning pasayishi tufayli akademik yoki ish samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

6. Jismoniy salomatlik bilan bog'liq muammolar: Uzoq muddatli o'yin seanslari jismoniy faoliyatning etishmasligi tufayli ko'zning charchoqlari, takroriy zo'riqish jarohatlari va semirish kabi jismoniy sog'liq muammolariga olib kelishi mumkin.

7. Zo'ravonlikka nisbatan sezgirlikni yo'qotish: PUBG va shunga o'xshash o'yinlarda zo'ravonlikka ta'sir qilish o'yinchilarni haqiqiy zo'ravonlikka nisbatan sezgir qilib qo'yishi va empatiya va axloqiy rivojlanishga ta'sir qilishi mumkin.

Ushbu topilmalar potentsial xavflarni ta'kidlagan bo'lsa-da, barcha o'yinchilar bu salbiy ta'sirlarni boshdan kechirmasligini tan olish kerak va moderatsiya va mas'uliyatli o'yin amaliyotlari bu tashvishlarning ko'pini yumshata oladi.

PUBG (PlayerUnknown's Battlegrounds) MUKOFOTLARI:

**"INTEGRATION, EVOLUTION, MODERNIZATION:
WAYS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE AND EDUCATION"**

	Mukofotlar	Kategoriya	Natija	Manba
2018	Golden Joystick Awards	Eng yaxshi mobil o'yin	Yutuq	[3]
	The Game Awards 2018	Eng yaxshi mobil o'yin	Nominatsiya	[4]
	Gamers Choice mukofotlari	Muxlislarning sevimli mobil o'yini	Nominatsiya	[5]
2019	Italiya video o'yinlari mukofotlari 2019	Eng yaxshi mobil o'yin	Nominatsiya	[6]
	37-Oltin joystik mukofotlari	Yilning eng yaxshi esport o'yini	Nominatsiya	[7]
	Google Play foydalanuvchilari tanlovi mukofotlari	Eng yaxshi raqobatbardosh o'yin	Yutuq	[8]
	Nickelodeon Kids' Choice Awards Hindiston	Sevimli mobil o'yin	Nominatsiya	[9]
	Esport mukofotlari	Esport bo'yicha yilning eng yaxshi o'yini	Nominatsiya	[10]
2020	Indoneziya o'yin mukofotlari	Yil o'yini	Yutuq	[11]
2022	Esports mukofotlari	Yilning eng yaxshi esports mobil o'yini	Nominatsiya	[12]

Xulosa qilib aytganda XXI asrda virtual olamdagi o'yinlarga bo'lgan ehtiyoj tobora jaddallashib bordi. Shulardan biri PUBG (Playerunknown's Battlegrounds) o'yini dunyodagi eng ko'p foydalanilib o'yadaladigan top 5 o'yin dasturlari ichiga kiradi. PUBG - bu yosh bolalardan tortib kattalargacha bo'lgan turli yoshdagi guruhlariga murojaat qiladigan o'yin. PUBG odatda bolalar uchun xavfsiz o'yin deb hisoblansa-da, bilish kerak bo'lgan zararli jihatlari mavjud:

Tobelikka olib keladigan xatti-harakatlar: Ko'pgina video o'yinlar singari, Pubg ham o'ziga qaram qilishiga sabab bo'lishi mumkin, bu esa ekranda ko'p vaqt

sarflanishiga va uy vazifasi, jismoniy mashqlar va muloqot kabi boshqa tadbirlarga e'tibor bermaslikka olib keladi.

Izolyatsiya: Pubg dasturini haddan tashqari o'ynashi, ayniqsa o'yinchi rejimida, agar bola haqiqiy hayotda tengdoshlari bilan muloqot qilishdan ko'ra virtual dunyoda ko'proq vaqt o'tkazib, virtual olamda muloqat qilish darajasi yuzaga keladi, ijtimoiy izolyatsiyaga olib kelishi mumkin.

Akademik natijalarga ta'siri: Agar to'g'ri boshqarilmasa, pubg o'ynashga juda ko'p vaqt sarflash o'qish, uy vazifalari va boshqa ta'lim tadbirlariga sarflanadigan vaqtni qisqartirish orqali bolaning akademik samaradorligiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Salomatlik bilan bog'liq muammolar: Uzoq davom etgan o'yin mashg'ulotlari ko'zning zo'riqishi, noto'g'ri holatdagi tayanch-harakat tizimi muammolari va harakatsiz turmush tarzi bilan birgalikda semirish kabi jismoniy sog'liq muammolariga hissa qo'shishi mumkin

Zo'ravonlik mazmuni: pubg foydalanuvchisi jangovor ruhiy ta'siriga tushgan holda atrofidagi shaxslarga nisbatan zo'ravonlik ong ostida axloqsizlik, odobsizlik, jamiyatga e'tiborsizlik, mafkuraviy g'oyalarga qarshi anti g'oyalar immunitetini shakillantiradi.

XXI asrdagi rivojlanishlar tarmog'dagi o'yin dasturlaridan foydalanish insoniyatni kundalik daturiga shu qadar kirib bormoqda. Natijada zamondn ortda qolish ya'ni tengdoshlari ajralishiga va ortda qolishiga sabab bo'lmoqda. Shu jumladan barcha narsani meyor bo'lgani kabi virtual hamda real olamda komil inson bo'lib yetishishda barchamiz birdek ogoh bo'lishimiz joiz va lozim. Ogohlik davr talabi.

FOYDALANILGAN MANBALAR:

1. Understanding Playerunknown's Battlegrounds
2. PUBG new map: everything you need to know about Karakin
3. „PUBG MOBILE“ (en-US). Level Infinite. Qaraldi: 2023-yil 26-may.
4. Sheridan, Connor „Golden Joystick Awards 2018 winners: God of War wins big but Fortnite gets Victory Royale“. gamesradar (2018-yil 16-noyabr).
5. Grant, Christopher „The Game Awards 2018: Here are all of the winners“. Polygon (2018-yil 6-dekabr).
6. Glycer, Mike „2018 Gamers' Choice Awards Nominees“. File 770 (2018-yil 19-noyabr).
7. „Italian Video Game Awards Nominees and Winners“. Italian Video Game Awards (2019-yil 11-aprel). 2018-yil 21-martda asl nusxadan arxivlangan. Qaraldi: 2019-yil 25-may.

8. Tailby, Stephen „Days Gone Rides Off with Three Nominations in This Year's Golden Joystick Awards“. Push Square (2019-yil 20-sentyabr). 2019-yil 20-sentyabrda asl nusxadan arxivlangan. Qaraldi: 2019-yil 21-sentyabr.

9. Venkatesh, Aarthi „PUBG Mobile wins Best Competitive Game award for the second consecutive year“ (en-us). www.sportskeeda.com (2019-yil 12-dekabr). Qaraldi: 2022-yil 12-dekabr.

10. „PlayerUnknown's Battlegrounds (Video Game 2017)“ (en). IMDb. Qaraldi: 2022-yil 12-dekabr.

11. „PUBG Mobile Is Nominated As The Esports Breakthrough Game of the Year“ (en-IN). GuruGamer.com (2019-yil 26-oktyabr). Qaraldi: 2022-yil 12-dekabr.

12. Rossel, John Dave „PUBG Mobile and BTR Zuxxy Won Awards at the Indonesia Gaming Award 2020“ (en). AFK Gaming (2020-yil 20-dekabr). Qaraldi: 2022-yil 12-dekabr.

13. https://uz.wikipedia.org/wiki/PUBG_Mobile#Yana_qarang.

14. https://uz.wikipedia.org/wiki/PUBG_Mobile.

